

Gn 42,1-38 Sal 3.11.2019

Když Jákob viděl, že v Egyptě prodávají obilí, vytkl svým synům: "Co se díváte jeden na druhého?" A řekl: "Slyšel jsem, že v Egyptě prodávají obilí. Sestupte tam a nakupte je pro nás, ať zůstaneme naživu a nezemřeme." Deset Josefových bratrů tedy sestoupilo nakoupit v Egyptě obilí. Josefova bratra Benjamína s nimi Jákob neposlal, protože si řekl: "Aby snad nepřišel o život!"

Izraelovi synové přišli spolu s jinými nakoupit obilí, protože v kenaanské zemi byl hlad. Josef byl říšským správcem a prodával obilí všemu lidu země. Když přišli jeho bratři, skláněli se před ním tváří k zemi. Josef spatřil své bratry a poznal je, ale sám se jim nedal poznat a mluvil s nimi tvrdě. Otázal se jich: "Odkud jste přišli?" Odvětili: "Z kenaanské země, abychom nakoupili potravu." Ačkoli Josef své bratry poznal, oni ho nepoznali. Tu si vzpomněl na sny, které se mu o nich zdály. Křikl na ně: "Jste vyzvědači! Přišli jste obhlédnout nechráněná místa země." Ohradili se: "Nikoli, pane; tvoji otroci přišli nakoupit potravu. Všichni jsme synové jednoho muže, jsme poctiví lidé. Tvoji otroci nikdy nebyli vyzvědači." Ale on trval na svém: "Ne, přišli jste obhlédnout nechráněná místa země." Odvětili: "Tvých otroků bylo dvanáct. Jsme bratři, synové jednoho muže z kenaanské země. Nejmladší je teď u otce a jeden - ten už není."

Ale Josef stál na svém: "Je to tak, jak jsem řekl. Jste vyzvědači. Takto budete prověřeni: Jakože živ je farao, nevyjdete odtud, dokud sem nepřijde váš nejmladší bratr. Vyšlete jednoho z vás, aby ho přivedl; vy zůstanete v poutech. Tak budou vaše výpovědi ověřeny, mluvíte-li pravdu. Když ne, jakože živ je farao, jste vyzvědači." A vsadil je společně na tři dny do vazby.

Třetího dne jim Josef řekl: "Toto udělejte a zůstanete naživu. Bojím se Boha. Jestliže jste poctiví, zůstane jeden z vás spoután ve vězení; ostatní půjdete a donesete obilí, aby vaše rodiny nehladověly. Svěho nejmladšího bratra přiveďte ke mně; tak se prokáže pravdivost vašich výpovědí a nezemřete." I učinili tak. A řekli si navzájem: "Jistě jsme se provinili proti svému bratru; viděli jsme jeho tiseň, když nás prosil o smilování, ale nevyšly jsme ho. Proto jsme přišli do tísně teď my." Rúben jim odpověděl: "Cožpak jsem vám neřikal, abyste se na tom hochovi neprohřešovali? Neposlechli jste, a teď jsme voláni za jeho krev k odpovědnosti." Nevěděli, že jim Josef rozumí, neboť s nimi mluvil skrze tlumočnicka. Josefa se od nich odvrátil a zaplakal. Pak se k nim obrátil a mluvil s nimi. Potom z nich vybral Šimeóna a před jejich očima ho spoutal. Nato dal příkaz, aby naplnili jejich měchy obilím, vrátili každému do jeho pytle stříbro a dali jim potravu na cestu. Učinili tak. Bratři naložili nakoupené obilí na osly a odjeli. Když pak na místě, kde nocovali, rozvázal jeden z nich pytel, aby dal svému oslu obrok, uviděl své stříbro navrchu v žoku. Zvolal na bratry: "Mé stříbro je tady! Zde v žoku!" Zůstali jako bez sebe, roztrásli se a říkali jeden druhému: "Co nám to jen Bůh učinil?"

Když přišli k svému otci Jákobovi do kenaanské země, pověděli mu všechno, co je potkalo: "Ten muž, pán země, mluvil s námi tvrdě a měl nás za vyzvědače. Říkali jsme mu, že jsme poctiví lidé, že nejsme vyzvědači, že nás bylo dvanáct bratrů, synů našeho otce; jeden, ten že už není, a nejmladší že je teď u otce v kenaanské zemi. Ale ten muž, pán země, odvětil: »Že jste poctiví, poznám podle toho: Jednoho ze svých bratrů necháte u mne. Vezměte obilí, aby vaše rodiny nehladověly, a jděte. Svěho nejmladšího bratra pak přiveďte ke mně. Tak poznám, že nejste vyzvědači, že jste poctiví. Potom vám vašeho bratra vydám a můžete v zemi volně obchodovat.«"

Když vyprazdňovali pytle, našel každý ve svém pytli váček se stříbrem. Jakmile oni i otec spatřili váčky se stříbrem, padla na ně bázeň. Otec Jákob jim řekl: "Připravujete mě o děti. Nemám Josefa ani Šimeóna, a Benjamína mi chcete vzít. To

všechno na mne dolehlo!" Nato Rúben svému otci pravil: "Můžeš usmrtit dva z mých synů, jestliže ti Benjamína nepřivedu. Svěř mi ho, já ti ho přivedu zpátky!" Ale on řekl: "Můj syn s vámi do Egypta nesestoupí. Jeho bratr je mrtev, zůstal sám. Kdyby na cestě, kterou se budete ubírat, přišel o život, uvalili byste na mé šediny žal a přivedli mě do podsvětí."

JDĚTE ZA JOSEFEM! Takhle vyzývá farao všechny, kdo k němu přicházejí prosit o chleba. JDĚTE za Josefem! Poslouchejte, co on říká – berte, co vám on dává! **Pojďme tedy i my za Josefem.** Tahle výzva, byť ji slyšíme z úst pohanského vládce, je totiž zgruntu biblická. Učí nás slyšet a vidět poslouchat Boha při díle. Právě takové příběhy jako je příběh Josefův nám totiž umožňují pravé setkání s Bohem – s Bohem Abrahamovým, Izákovým, Jákobovým – s Otcem Ježíše Krista. Nasloucháme tomu vyprávění – a postupně se nám ujasňuje jedna podstatná věc: Bůh není prostě a jednoduše za vším, co se děje VŠUDE okolo. Ne, Bůh je s Josefem. A skrze Josefa je pak s Egyptem a světem kolem – a dává chleba a sytí hladové. Není tedy rozhodující a už vůbec ne "od Boha" všechno, co se zrovna přihodí: Jestli jdou léta zářivá, nebo zda tě opouští smích a mrzne ti úsměv na rtech a útroby se ti svírají hladem... Tohle všechno samozřejmě vypovídá hodně o nás lidech – a o stavu tohoto světa. A leckteré hladomory – nebo uschlé smrkové lesy vypovídají třeba i o tom, jak dokážeme svou zemi plundrovat, když nemyslíme na budoucnost. Ale tváří v tvář zplundrovanosti krajiny i vlastního žití vypravěč podtrhuje: důležité, skutečně "boží" je to, co nám v takových situacích říkají příběhy Hospodinových vyvolených. Důležité a "boží" je to, co v tomhle katastrofickém čase hladu řekne a udělá Josef – nebo co u Rudého moře tváří v tvář smrti a beznaději řekne a udělá Mojžíš – nebo co tváří tvář bezmoci a hrozbě smrti řekne a udělá Ježíš. A tak, když VŠICHNI jdou za faraonem, pláčou a nařikají, bát'uško všemohoucí, udělej s tím hladem něco, může farao říct: JDĚTE ZA JOSEFEM. To on si dokáže s vaší nouzí poradit.

Když se dnes vypravíme za Josefem, **ocitnem se u něj pospolu s jeho bratry.** Poznal je na první pohled: žádní do hladka vyholení Egyptěani, ale zarostlí a fousatí Hebrejové. Lidi odpřýč, podivní přivandrovalci, jak jim tady v Egyptě pohrdlivě říkají. A jen přijdou na řadu před toho váženého egyptského pána – Safenat Paneach, Zachránce světa ho tady v Egyptě titulují – hluboce se před ním pokloní. Není jich sice 11, nejmladší Benjamin zůstal doma, ale přesto se dávný sen stal skutečností. Už ne snopy s obilnými klasy, ale ti, kteří sami přišli pro obilí, se klanějí. Tomu, který obilí distribuuje, který zachraňuje před hladem Egypt, okolní svět – a teď i je samotné. Ten dávný sen o klanících se snopech opravdu nebyl o nadvládě, ale o záchraně. Josef už tomu snad rozumí, ale co jeho bratři?

Bratři v té chvíli slyší obvinění: JSTE ZVĚDOVÉ, přišli jste do Egypta špehovat! Proč je Josef obviňuje zrovna z toho, že jsou špioni? Je to jen projev obvyklé egyptské fobie vůči všemu cizímu?... Anebo se za jeho opakovaným „jste zvědové“ skrývá ještě něco dalšího? **Zvěd** – to je v jazyce Písma doslova **stopař**. Ten, kdo sleduje cizí stopu. A Josefovi bratři půjdou teď chvíli v Josefových stopách: zavření na tři dny do egyptského vězení aspoň symbolicky projdou Josefovu jízdu egyptským peklem. Možná nás napadne, proč Josef na bratry hned vítězoslavně nevybalí, kam to v Egyptě dotáhl? Oni by se trochu zastyděli, pak by to oslavili, a všechno by bylo jako dřív...

Ano, všechno by bylo jako dřív. Nejspíš i včetně té dřívější závislosti a žárlivosti... Jenže když bible vypráví o tom JEDNOM, skrze něhož přichází záchrana pro VŠECHNY, tak nevypráví proto, aby všechno zůstalo při starém, včetně starých žárlivostí a závislosti. Když bible vypráví o tom JEDNOM, skrze kterého přichází záchrana pro VŠECHNY, tak přitom léčí a obnovuje všechno, co bylo poničeno. Všechno, co jsme poničili – a co jsme mezitím stihli ze své paměti zcenzurovat – a vytěsnit.

A bratři Josefa ze své paměti vytěsnili úplně dokonale. Jakoby málem s nimi nikdy nežil, jakoby se proti němu nikdy nespikli, jakoby neplánovali, že ho ubezduší... Josef, to je pro ně v téhle chvíli ten „jeden, co už není.“ A aby se s živým Josefem mohli zase potkat, musí se nejdřív i v jejich paměti a v jejich životě opět někým stát.

Proto ta divná inscenace, kterou Josef rozehrál. Tohle divadlo má na scénu vrátit postavu, kterou někdejší spoluaktéři zlikvidovali – a pak ještě chtěli přepsat celý scénář. Bude to pro ně bolestné, ale je to potřeba. Protože skutečné smíření – smíření, které má budoucnost, které má vydržet – nejde založit na mazání paměti. Na mlčení o těch, kdo byli násilím vyhozeni ze scény. Na mlčení o těch, o nichž se nesmělo mluvit... (a napadá-li vás podobnost s těmi, kdo byli umlčováni a vymazáváni z paměti církve a společnosti v čase, který před třiceti lety pominul, není to vůbec podobnost náhodná). Proto nechává Josef své bratry, aby sledovali jeho egyptskou stopu. Stopu křivě obviněného a zapomenutého v žaláři.

A jejich paměti pomáhá i tím, když nakonec ve vězeňských poutech nechá jen JEDNOHO, a ostatní s obilím pošle do otcovského domu, aby přivedli posledního zbývajícího bratra. Však se začínají rozpomínat, však jim z nejspodnějšího šuplete jejich paměti vypadl zažloutlý obrázek jejich zrazeného bratra. Ještě se ho neodváží připomenout jménem, ale už to zní nahlas: TOHLE VŠECHNO NÁM PŘIPOMÍNÁ toho, na němž jsme se dopustili pěkného křiváctví, k jehož prosbám i utrpení jsme byli hlouší... – koktavě se začínají rozpomínat.

Umlčené vzpomínky se dostávají ke slovu, a **oni si s tím samozřejmě nevědí zatím rady:**

To na nás přišlo za trest? To nás doběhly boží mlýny? To teď začnem pykat za vybledlou dávno prolitou, vybledlou krev? ...

Ne, nezačnou. Protože když v příbězích, které se točí kolem JEDNOHO vyvoleného, přichází ke slovu spravedlnost, nikdy nepřichází jako odplata, neškuli pomsta. Přichází jako životodárná síla nových začátků - jako dar chleba pro vyhládlé, co se sami nenasytí. Ale když přichází, tak ne na vrub dávných obětí, jejichž památka měla být vymazána a jméno zapomenuto. Ten dávno vymazaný příběh bude potřeba pořádně oživit... vybarvit, připomenout, a vyznat. Pak teprve zazáří v pravém světle velikost smíření a odpuštění.

Třetího dne se tedy ukázalo, že Josef není žádný hrabě Monte Christo, který chystá odplatu těm, kdo se na něm kdysi podepsali. Nekočí se jejich zmatkem, ale má slitování, jak naznačuje i jeho **pláč.**

Teď se ale vraťme ještě na začátek příběhu, kde starý Jákob posílá své syny do Egypta nakoupit obilí: **Abychom zůstali naživu – a nezemřeli,** říká Jákob. Copak právě o tom nebyl dávno Josefův sen, že se mu klanějí snopy, ztělesnění obživy, symbol toho, že čk nemusí zemřít? A neměli v těch snech místo i jeho bratři?

Když dnes budeme slavit večeri Páně, smíme přijímat ujištění – v tom Božím mesiášském snu o záchraně ze zhouby a smrti – o spravedlnosti, jež přichází nikoli jako odplata ale vyznání vin a smíření, – máte i vy místo. Příběh toho, který trpěl, sestoupil do pekel, vzal na sebe naše zapomenuté a vytěsněné viny – tu je i pro vás. Abyste zůstali naživu a nezemřeli... AMEN.

Gn 42,1-38 Sal 3.11.2019

Píseň 251,1

In: Hospodina budu chválit po celý svůj život, svému Bohu zpívat žalmy, co živ budu. Nedoufejte v knížata, v člověka, u něhož záchrany není. Blaze tomu, kdo má ku pomoci Boha Jákobova, kdo s nadějí vzhlíží k Hospodinu, svému Bohu, jenž učinil nebesa i zemi s mořem a vším, co k nim patří, jenž navěky zachovává věrnost. Utištěným dopomáhá k právu, hladovým chléb dává. AMEN. (Ž 146,2n.6n)

Píseň 146

Modlitba

Zveš nás Pane, abychom v tobě zakotvili svůj život. Abychom u tebe sytili svůj hlad. Abychom od tebe čerpali sílu k lidskému životu. TOHLE si právě dnes, v tomto shromáždění, spolu s tvým lidem na tváři celé země, smíme s novým překvapením uvědomit, tohle pozvání s novou naléhavostí zaslechnout. Děkujeme, že tvé příběhy neubíjejí, ale pozvedají. Že slovo o tobě nezastrašuje, ale dává naději. Že svědectví o tvé spravedlnosti nás nezadupává do země, ale umožňuje rozkvést a nést ovoce. Za tohle všechno tě v tomto shromáždění slavíme, a tohle všechno očekáváme. Prosím, dosvědč nám blízkost těchto darů – při naslouchání poselství bible, při křtu i u Kristova stolu. Vždyť víš, jak to všichni potřebujeme.

1. čtení Ex 14,26-15,2

Křest

Svatostí křtu posloužíme Isabelle Anně Kellerové, požádali o něj rodiče Linda a Antonín Kellerovi.

Svědkiem křtu je br. Svatopluk Svoboda, otec maminky.

slovo

Z předkřestních rozhovorů a biblických příběhů vás zaujal příběh o vyvedení z Egypta a otevřeném průchodu vodami Rudého moře. Vody v tomto příběhu jsou vodami smrti, mořem, které se sebejistotou pohlcuje život i každou lidskou naději. Přesto právě těmito vodami otevřel Vysvoboditel Božího lidu, Hospodin, cestu. Cestu navzdor silám beznaděje a smrti, cestu navzdor lidské nevěře. Tak ujistil, že pozvání na cestu záchrany, vysvobození z toho, co lidský život činí pouhou otročinou, nelidským přežíváním bez šancí, je hotovou věcí. Tak postavil děti svého lidu na nový břeh. Ze smrti k životu, z beznaděje k naději, z nevíry k víře. A právě takto nás na nový břeh staví i příběh Kristův, jeho solidarita, láska, smrt podstoupená jako oběť – a slavné vzkříšení. Křest se nám smí stát znamením, že na ten nový břeh života, naděje, vysvobození a víry skutečně patříme.

Otázky

Věříte, že příběh Boha Izraele, jak ho dosvědčuje příběh vyvedení z Egypta i příběh Ježíšův, otevírá člověku cestu života a naděje? VĚŘÍME „...“

Chcete, aby se tento příběh záchrany, naděje a víry stal životní cestou i pro Isabelu Annu? Přinášíte ji s tímto očekáváním ke křtu? CHCEME A PŘINÁŠÍME „...“
Budete společně dbát o to, aby Isabela Anna poznávala životodárnost cesty záchrany a jednou se ke svému křtu sama ráda přiznala? ANO, S PŮMOCÍ DUCHA SVATÉHO „...“

Sestry a bratři salvátorského sboru, budete pamatovat na to, aby pokřtěným dětem znělo svědectví o záchraně a nic je od pozvání na cestu víry zbytečně neodrazovalo? ANO, S PŮMOCÍ DUCHA SVATÉHO „...“

Ustanovení Mt 28

Kredo

Křest

Isabelo Anno, křtím tě ve jméno Otce, Syna a DS.

Modlitba

Tvé činy záchrany otvírají cestu života, Otče. Tvá věrnost otevírá výhledy i tam, kde si připadáme naprosto v koncích. Tvé vysvobození umožňuje doufat i tváří v tvář velikým průšvihům, náš Spasiteli. Šance Božího království jsi vnášel do situací, kde si je nikdo neuměl představit. Až na kříž jsi šel, abys stvrdil, že ty i Otec berete svou solidaritu opravdu vážně až na smrt. Duchu svatý, tebe chválíme, že právě těmito dary proměňuješ lidská srdce. Děkujeme, že nám to křest Isabelly Anny znovu zpřítomnil. Amen

Požehnání Ž 121

Hospodin strážce tvůj, Hospodin zastínění tvé tobě o pravici. Nebude slunce na tě bít ve dne ani měsíc v noci. Hospodin střežiti tě bude ode všeho zlého, střežiti bude duši tvou. Hospodin střežiti tě bude, když vycházeti i vycházeti budeš, od tohoto času na věky. AMEN.

Píseň 177

kázání čtení Gn 42,1-28

Píseň 461,1-6

CONFITEOR

Náš Bože, před tvou tváří smíme vyznávat, kolik křivd, bolestí, nesmiřenosti zůstává v naše srdci skryto, zamlčeno, přehlušeno. Kolikrát jako tví svědkové i celé společenství působíme nevěrohodně a zatemňujeme podstatu toho, co nám nabízíš a čím nás obdarováváš. Před tebou, Bože vyznáváme svoje viny.

SaB, vyznejme to společně- vy i já – hlasitým VYZNÁVÁME „...“

Příběhy těch, kteréš poslal jako zachránce, nám však otvírají oči pro bohatství tvých darů. Věříme, že moc Kristovy oběti i nás vysvobozuje z pout sobectví a zatvřelosti a umožňuje novou důvěru v tvou lásku a záchranu.

BaS, vyznejme svou důvěru – vy i já – hlasitým VĚŘÍME „...“

Protože nás Kristus sytí náš hlad svým odpuštěním a otevírá před námi obzor života zachráněného z pout smrti, můžeme i my žít v nových, svobodných vztazích s druhými lidmi.

Příznejme se k tomu – vy i já – hlasitým – PRO LÁSKU KRISTOVU ODPOUŠTÍME „...“

Pozdravení pokoje

USTANOVENÍ – Mt 26,26-29

A když oni jedli, **vzav Ježíš chléb** a dobrořečiv, lámal, a dal učedníkům, a řekl: Vezměte, jezte, to jest tělo mé. **A vzav kalich**, a díky činiv, dal jim, řka: Pijte z toho všickni. Nebo to jest krev má nové smlouvy, kteráž za mnohé vylévá se na odpuštění hříchů. Ale pravím vám, že nebudu pít již více z tohoto plodu vinného kořene, až do onoho dne, když jej píti budu s vámi nový v království Otce mého.

OTČE NÁŠ...

POZVÁNÍ

Vzhůru! Všichni kdo žízníte, pojd'te k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojd'te, kupujte jezte, pojd'te a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko! (Iz 55)

Slavit VP budeme v 1 kole. Pro ty, kdo nemohou ze zdravotních důvodů přijímat ze společného kalicha, jsou na stole Páně nachystány kališky. Ke stolu Kristovu jsou bez rozdílu církevní příslušnosti zváni všichni, kdo věří v jeho vykupitelské dílo a chtějí je spolu s ostatními slavit a přijímat.

PÍSEŇ

během vysluhování *Každý den Pán mi sílu dává*

PROPOUŠTĚNÍ (Ez 34, 11-12,16)

Toto praví panovník Hospodin: Hle, já sám vyhledám své ovce a budu o ně pečovat, tak, jako pastýř pečuje o své stádo, vysvobodím je ze všech míst, kam byly rozptýleny. Ztracenou vypátrám, zaběhlou přivedu zpět, polámanou ovážu a nemocnou posílím." Jděte v pokoji!

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Náš Pane, směli jsme i teď zakusit, jak mnoho ti záleží na nás a našem životě. Neponecháváš nás napospas nouzi, zbloudilosti, ani nás nedovolíš spoutat obavami a starostmi. Jsi nám nablízku obživující mocí, radostí a nadějnou silou tvého království. Za to ti patří náš dík. Amen

Ohlášky

Přímluvy

Ve jménu této tvé blízkosti také prosíme:

- dej nám odvahu nacházet nové cesty k těm, s nimiž jsme se rozkmotřili – i k těm, od nichž nás dělí předsudky, či mlha zpomnění. Otvírej naše srdce zájmu o ty, kdo ještě nenalezli cestu k tobě. Dej, ať v našem jednání mohou zahlédnout jednání tvoje. Ať v našich slovech – aspoň trochu – mohou zaslechnout slova tvá.

Do tvých rukou odevzdáváme ty, na jejichž problémy a starosti neznáme odpověď a naše síly a možnosti nestačí na to, abychom jim pomohli. Ujímej se lidí hladových a nuzných – všech, pro které starost o chléb vezdejší představuje otázku života a smrti. Ujímej se také lidí sytých – všech, kdo otupěli a kdo se přestali ptát, komu za svůj dostatek děkovat a s kým svou zajištěnost sdílet.

Myslíme na ty, kdo nesou břemeno nemoci, na ty, o jejichž bolestech víme i na ty, jejichž utrpení nám zůstává skryto. Posiluj všechny, kteří bojují proti bezpráví a ponižování lidské důstojnosti v tomto světě. Dávej průchod spravedlnosti a pokoji ve světě. Abychom se nemuseli stydět za ty, jimž je svěřena moc a odpovědnost v této zemi, v Evropě, o to tě prosíme.

Lidi a problémy, osobně nám ležící na srdci, předkládáme teď v tiché modlitbě "....."

Pane smiluj se, pro Ježíše Krista, který s tebou a DS kraluje navěky.

Poslání Fp 4,12-14.19

Požehnání

Požehnejž tobě Hospodin, a ostříhejž tebe. Osvět' Hospodin tvář svou nad tebou, a buď' milostiv tobě. Obratiž Hospodin tvář svou k tobě, a dejž tobě pokoj. Amen

Píseň 163